

VODIČ za DEMOS DIALOG

rozmawiajmy
Fundacja Wspierania Dialogu

TIMEOUT
FOUNDATION

HERMES

Co-funded by
the European Union

Table of Contents

1.	Uvod u DEMOS vodič	1
2.	O projektu DEMOS	2
	2.1 Osnovne informacije	3
	2.2 Projekt DEMOS	6
3.	Rezultati DEMOS istraživanja	8
4.	Uvod u DEMOS dijalog	11
	4.1 O dijalogu	12
	4.2. DEMOS Dijaloška metoda	14
5.	DEMOS kartice za dijalog	17
6.	Kako organizirati vlastiti DEMOS	18
	6.1 Planiranje vlastitog DEMOS dijaloga	22
	6.2 Identificiranje sudionika i pozivanje na vaš DEMOS dijalog	25
	6.3. Vođenje vašeg DEMOS dijaloga	28
	6.4. Komunikacija i završetak dijaloga	41
	Izvori	43

Izjava o odricanju od odgovornosti: Projekt DEMOS sufinanciran je sredstvima Europske Unije. Izraženi stavovi i mišljenja isključivo su autori i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu biti odgovorni za njih.

Ova licenca omogućuje ponovnim korisnicima distribuciju, preradu, prilagodbu i nadogradnju materijala u bilo kojem mediju ili formatu isključivo u nekomercijalne svrhe i pod uvjetom da se pripisuje autoru.

Ova publikacija licencirana je pod [CC BY- NC- ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

rozmawiajmy
Fundacja Wspierania Dialogu

TIMEOUT
FOUNDATION

HERMES

Co-funded by
the European Union

1 Uvod u DEMOS vodič

Ovaj vodič namijenjen je organizatorima i voditeljima sesija DEMOS dijaloga, kao i pojedincima koje bi ova tema mogla zanimati. Nadamo se da će ovaj priručnik pružiti čitateljima priliku da istraže koncepte koji se odnose na demokraciju i potencijal dijaloga. Na ovim stranicama pronaći ćete korisne informacije, aktivnosti i alate koji će vam pomoći da organizirate svoju vlastitu sesiju DEMOS dijaloga.

Vodič DEMOS razvijen je u suradnji s tri partnerske organizacije: [Fundacja Wspierania Dialogu “Rozmawiajmy”](#) (Zaklada za podršku dijalogu “Razgovarajmo”) iz Poljske, [Erätauko-säätiö \(Timeout Foundation\)](#) iz Finske i [HERMES](#) (Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja) iz Hrvatske.

Vodič DEMOS nastao je u sklopu projekta Erasmus+ 2023-1-PL01-KA220-ADU-000154257 te je sufinanciran sredstvima Europske Unije pod imenom [DEMOS - Democracy Dialogues](#).

2. O projektu DEMOS

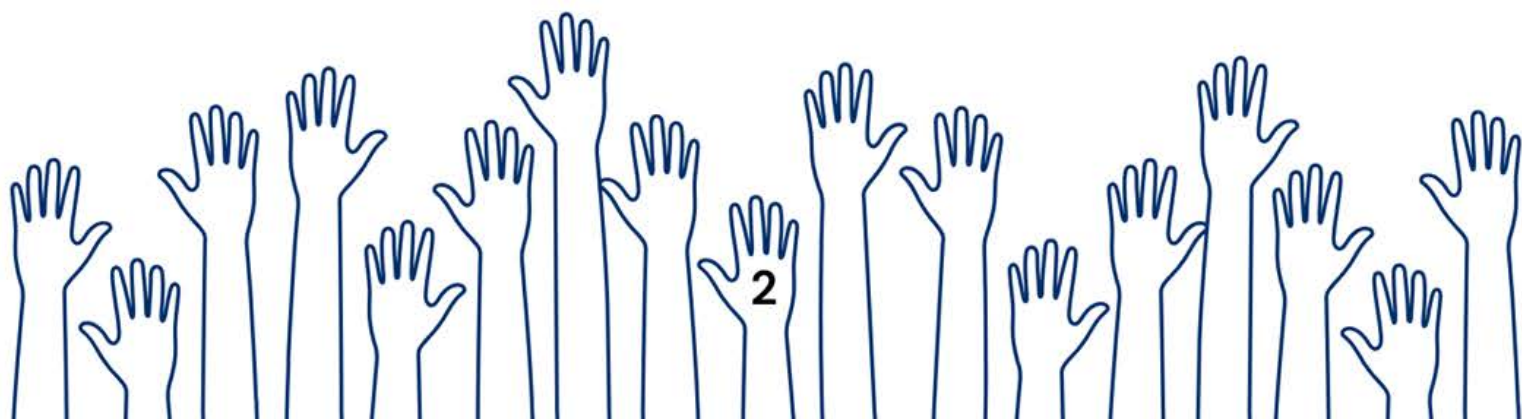
“Na demokraciji se svaki dan mora iznova raditi, a za to građani moraju imati slobodu izražavanja.”

(2019-2024 Prioritet Europske Unije “Novi poticaj za europsku demokraciju”)

Koncept demokracije razvio se kroz povijest, počevši od antičke Grčke, gdje je prvi put primijenjen, do suvremenog 21. stoljeća u Europi i svijetu. Riječ “demokracija” nas asocira na slobodne izbore, parlamentarizam, institucije i zakone.

Međutim, bit demokratskog upravljanja leži u **kulturi demokracije** (“demokracija nakon glasačkih kutija”) — načinu na koji zajedno živimo, komuniciramo i nosimo se s važnim pitanjima.

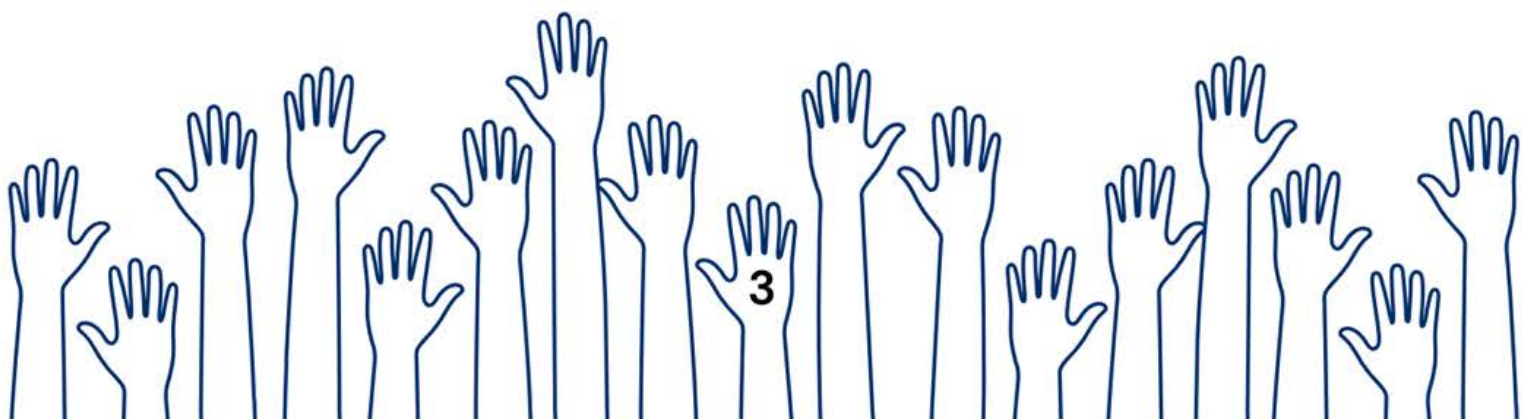
Kultura demokracije podrazumijeva i sudjelovanje u dijalogu, rješavanje sukoba mirnim putem, aktivno sudjelovanje u društvu i preuzimanje odgovornosti za odluke koje donosimo.

2.1 Osnovne informacije

Nekoliko istraživačkih studija, uključujući one koje su proveli Economist's Intelligence Unit (EIU), Varieties of Democracy (V-Dem), IPSOS, Međunarodni institut za demokraciju i izbornu pomoć (IDEA) i Freedom House, naglašavaju određene trendove u globalnoj demokraciji. Indeks demokracije za 2023. godinu, koji je objavio EIU, ukazuje na pad globalne demokracije na najnižu razinu od 2006. godine, naime samo 8% svjetske populacije živi u potpunim demokracijama i 40% živi pod autoritarnom vladom.¹ Izvješća IPSOS- a i IDEA- e² također pokazuju široko rasprostranjeno nezadovoljstvo čak i u konsolidiranim dugogodišnjim demokracijama. Izvješće V- Dem- a ukazuje na globalni pad u demokratskim razinama, s problemima kao što su pogoršanje slobode izražavanja i povećanje cenzure u mnogim zemljama.³ Izvješće Freedom House- a "Sloboda u svijetu 2023." naglašava važnost aktivnog sudjelovanja građana i opreza kako bi se održao demokratski sustav.⁴

Budućnost demokracije tema je mnogih rasprava. Kako potaknuti ljude da se angažiraju pitanje je koje odjekuje diljem svijeta. Općenito govoreći, demokracija se suočava s nekoliko izazova na globalnoj razini:

1. Erozija demokratskih standarda:

mnoge demokracije suočavaju se spadom u poštovanju demokratskih normi i načela, poput vladavine prava, slobode tiska i poštovanje prava manjina. Autoritarni vođe često iskorištavaju manjkavosti u demokratskim sustavima kako bi osnažili svoju vlast i oslabili demokratske institucije.

2. Prijetnje izbornom integritetu:

uplitanje u izbore, potiskivanje birača i manipulacija izbornim procesima predstavljaju značajnu prijetnju demokraciji. Te taktike potkopavaju legitimnost izbora i narušavaju povjerenje javnosti u demokratske institucije.

3. Uspon populizma:

uspon populističkih vođa i pokreta destabilizirao je demokratske sustave u mnogim zemljama. Populistički čelnici često koriste marginalizirane skupine ko žrtvene jarce, promiču retoriku razdora i potkopavaju demokratske norme u svojoj težnji za moći.

4. Nejednakost i politička polarizacija

ekonomska nejednakost i politička polarizacija ugrožavaju demokraciju produbljivanjem društvenih podjela i smanjenjem povjerenja u demokratske institucije. Ova polarizacija može dovesti do blokade sustava, što otežava rješavanje hitnih pitanja i ugrožava učinkovitost demokratskih sustava.

5. Tehnološki izazovi

brz napredak tehnologije predstavlja nove izazove za demokraciju, uključujući širenje dezinformacija, online manipulaciju i prijetnje privatnosti. Društvene mreže posebno su upletene u širenje lažnih informacija i polarizirajućih sadržaja.

6. Globalizacija i demokratsko nazadovanje

globalizacija je stvorila nove prilike za gospodarski rast, ali je također pridonijela eroziji demokratskog sustava. Transnacionalne prijetnje poput kibernetičkih napada, terorizma i organiziranog kriminala predstavljaju izazov tradicionalnim konceptima državnog suvereniteta i demokratske odgovornosti.

7. Klimatske promjene i degradacija okoliša

klimatske promjene i degradacija okoliša prijetе stabilnosti demokratskih društava pogoršavajući društvene i ekonomske nejednakosti, potičući sukobe oko oskudnih resursa i potkopavajući povjerenje javnosti u sposobnost demokratskih institucija da se učinkovito suoče s tim izazovima.

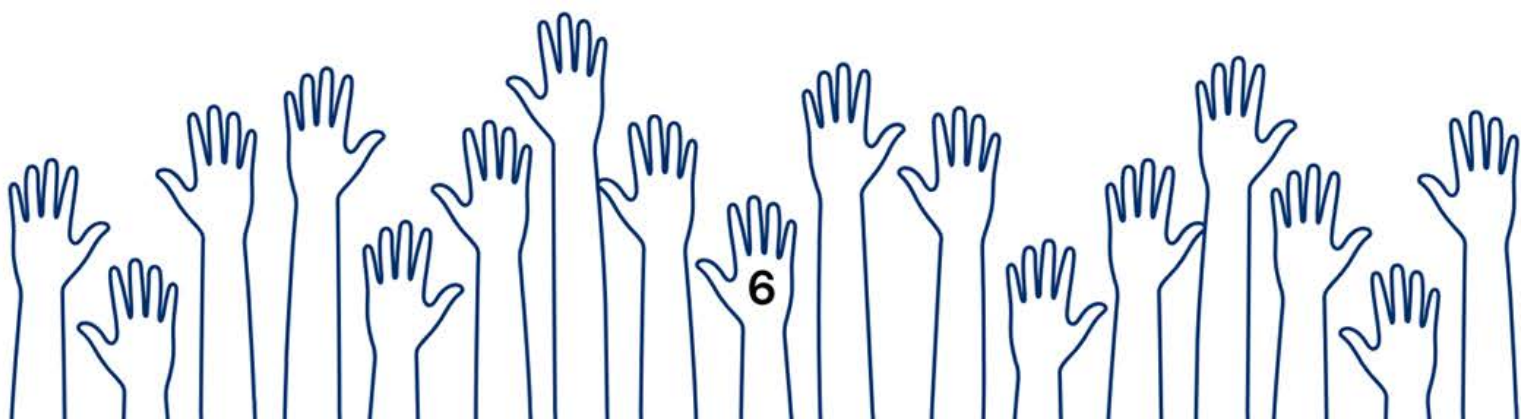
2.2 Projekt DEMOS

Cilj projekta DEMOS - Dijalozi o demokraciji je odgovoriti na neke od gorenavedenih izazova poticanjem ljudi na lokalne dijaloge o važnim društvenim pitanjima. Dijalog, cjeloživotno učenje i osobni razvoj mogu biti ključni odgovori na izazove s kojima se ljudi suočavaju.

Glavni ciljevi projekta DEMOS:

1. Potaknuti i pojačati dijalog u društvu.
2. Razviti kompetencije građana za dijalog.
3. Pomoći građanima da na inspirativan i konstruktivan način nauče više o demokraciji.
4. Kroz tri gore navedena cilja: ojačati kulturu demokracije.

Kako bismo postigli gore navedene ciljeve, osmislili smo metodu DEMOS dijaloga kao alata za raspravu o važnim društvenim temama u vašoj lokalnoj zajednici. Uz pomoć ove metode možete okupiti ljude iz različitih sredina i potaknuti ih na razmjenu iskustava o različitim temama, kao i na uzajamno slušanje. S DEMOS metodom možete naučiti više o sebi, o drugima i o demokraciji. Uz povećanje vještine dijaloga, cilj ove metode je i potaknuti sudionike na građanski angažman u njihovim lokalnim zajednicama.

U sklopu projekta DEMOS izrađeni su materijali koji pružaju besplatnu podršku voditeljima pri organiziranju vlastitih, lokalnih dijaloških krugova.

- **DEMOS Vodič** pruža osnovne informacije, predstavlja DEMOS-ovu dijalošku metodu i nudi praktične alate za organizatore i/ili voditelje dijaloga.
- **DEMOS Kartice za dijalog** dio su metode DEMOS dijaloga i služe kao alat za olakšavanje dijaloških sesija o raznim temama vezanim uz demokraciju.
- **Paket za obuku** koristit će se kao podrška voditeljima i može se distribuirati za daljnju upotrebu.
- **Mrežna stranica DEMOS Website** sadrži sve razvijene materijale koji su besplatni i svima dostupni putem: <https://democracydialogues.eu/>
- **Komunikacijski materijali** pružaju podršku organizatorima i voditeljima pri organizaciji vlastitih okupljanja DEMOS dijaloga.

Upamtite, stjecanje vještine vođenja dijaloga i izgradnje kulture demokracije proces je koji traje! Demokratizacija je kontinuirani rad. Korak po korak i ne zaboravite da ovaj proces može biti zabavan i zanimljiv!

3. Rezultati DEMOS istraživanja

„MORAMO SE UPOZNATI”

Očuvanje demokracije kroz dijalog i građansko sudjelovanje

Međueuropska razmišljanja o demokraciji

Između listopada 2023. i siječnja 2024. istraživački tim Dijaloga o demokraciji - DEMOS proveo je kratku anketu⁵ o stavovima građana o demokraciji u projektnim zemljama i Europskoj uniji. Izvješće nadahnuto odgovorima koje su pružili sudionici iz Poljske, Hrvatske, Finske i drugih zemalja diljem Europe pružilo nam je uvid u nade i brige građana o stanju demokracije.

Pesimizam i razočaranje demokracijom u **Hrvatskoj** i susjednim zemalja bili su opipljivi u odgovorima građana - naime tijekom proteklih trideset godina od raspada Jugoslavije postojale su velike nade i očekivanja od demokracije na ovim prostorima. Uostalom, uvođenje demokracije i višestranačja bila je jedna od izlika pod kojom su izbili ratovi tijekom raspada Jugoslavije. U ovom uzorku istraživanja, povjerenje ljudi u demokraciju koja zadovoljava njihove potrebe bilo je pod jakim utjecajem (percepcije) korupcije, razočaranja političkim elitama i osjećaja rezignacije u pogledu mračne budućnosti.

Finska, najbogatija i najstabilnija demokracija u ovoj skupini, pružila je uvid u odmjereno promišljanje i uvažavanje dobrih strana demokracije, kao i oprez u pogledu nekih njezinih nedostataka ili potencijalnih rizika. Prema različitim pokazateljima, Finska se redovito svrstava među najuspješnije zemlje u svijetu po pitanju demokracije. Čini se da ispitanici u DEMOS-ovom istraživanju cijene načela kao što su jednakost, transparentnost i sudjelovanje, koji su temeljni za demokraciju. Istodobno su izrazili zabrinutost zbog polarizacije, pogoršanja kulture sudjelovanja i rasprave, kao i vanjskih političkih događaja poput rata u Ukrajini.

DEMOS istraživanje provedeno je u vrlo specifičnom trenutku za **Poljsku**, neposredno nakon izbora 2023. godine koji su rezultirali promjenom vlasti. Nakon osam godina vladavine političke stranke čija je politika izazvala mnoge zabrinutosti unutar Poljske i Europske unije, mnogi su ispitanici odahnuli s olakšanjem. U isto vrijeme, velika polarizacija unutar zemlje i nemogućnost komunikacije među ljudima različitih stavova, mnoge su naše ispitanike zabrinuli zbog ozbiljnih izazova koji su pred njima u domenama obnove demokratskih institucija i procesa, kao i premošćivanja duboko ukorijenjenih društvenih podjela.

Sljedeća dva oblaka riječi preuzeta su iz više od 300 odgovora, pri čemu se prvi odnosi na **izazove i zabrinutosti** koje ljudi imaju o demokraciji, a drugi na demokratske elemente koje svi ispitanici smatraju **izvorima nade ili prilikama** u svojim zemljama ili u Europskoj uniji.

Ovi ključni pojmovi osnova su našeg Seta kartica za DEMOS dijalog, koji se nalazi [ovdje](#). Cijelom izvješću o istraživanju (30 stranica) možete pristupiti na našoj [web stranici](#).

Percipirani izazovi i zabrinutosti u zemljama ispitanika ili u Europskoj uniji.

Izvori nade ili prilika u zemljama ispitanika ili u Europskoj uniji.

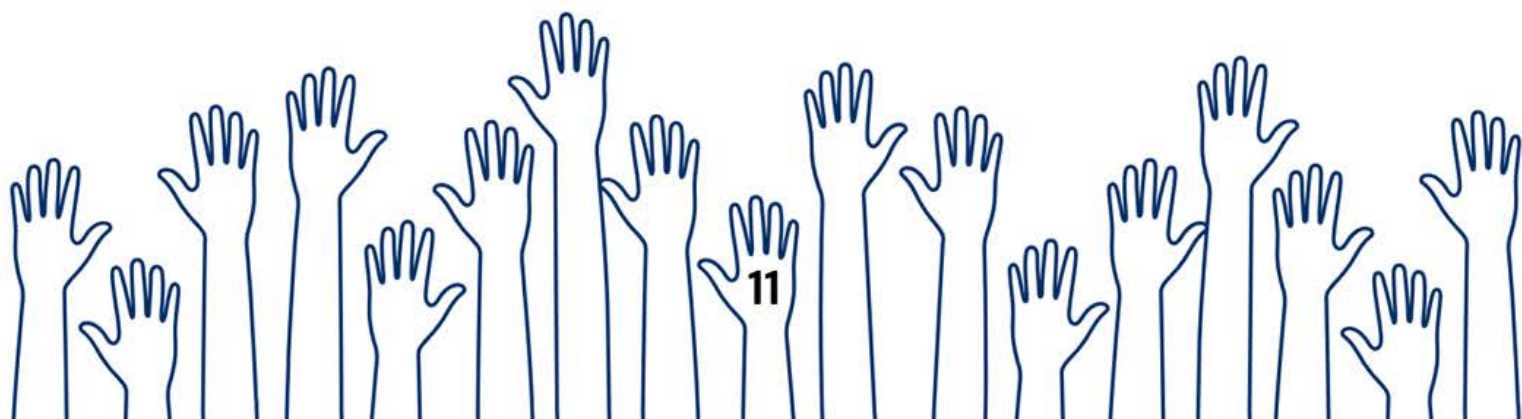
4. Uvod u DEMOS dijalog

Razgovor je moćan alat koji zauzima središnje mjesto u životima ljudi. Ipak, ponekad nam je teško izgovoriti ono što želimo i pažljivo slušati druge sa znatiželjom.

Kad je u pitanju razgovor, svi imamo određene vještine i slabosti. Odrastamo u različitim društvima, kulturama i obiteljima. Imamo i različite potrebe koje je potrebno zadovoljiti kako bismo bili spremni sudjelovati u razgovoru. Neke rasprave ili teme su nam lake, neke teške.

Kao ljudska bića ne možemo biti savršeni kada su u pitanju dijaloške vještine. Međutim, bez obzira na dob, možemo pokušati usavršiti te vještine.

U ovom vodiču naučit ćete više o tome kako pažljivije slušati i aktivnije sudjelovati u dijalogu. Uz pomoć praktičnih alata DEMOS dijaloga svatko može razviti ove vještine.

4.1 O dijalogu

Dijalog je konstruktivan razgovor u kojem svačiji glas ima istu težinu. Uspješan dijalog pomoći će svim sudionicima da ostvare dublje razumijevanje teme koja se obrađuje te prošire razmišljanje o sebi, drugima i društvu u cjelini.

Korijen riječi "dijalog" dolazi iz grčkog jezika. *Dia logos* najčešće se prevodi kao: kroz riječ, između riječi ili tijek misli. U književnosti i životu, o dijalogu se najčešće raspravlja iz četiri perspektive:

- **komunikacija, interakcija** – dijalog kao razgovor ili poseban oblik komunikacije u kojem je važno međusobno razumijevanje,
- **odnosi** – izgradnja veza, zdrav i blizak kontakt, kao i ljudski razvoj zahvaljujući dijaloškim odnosima,
- **kolektivna inteligencija** – odnosno sposobnost učenja jednih od drugih, donošenja boljih odluka kroz primjerenu komunikaciju, pri čemu je ključno slušanje i otvorenost prema drugačijim razmišljanjima,
- **filozofija** – fokus je na čovjeku i njegovom susretu s drugim ljudskim bićem (filozofija dijaloga).

Svi su ti koncepti uključivi, a ne isključivi i pomažu ljudima da žive u miru izajedničkom razumijevanju.

Dijalošku sposobnost osobe možemo definirati kao skup vještina i stavova koji podržavaju dobru komunikaciju, a koji se mogu poboljšati i vježbati. Naprimjer, te vještine mogu biti:

- govor Vašim istinskim glasom, pritom pazeći na ono što govorite,
- aktivno slušanje,
- otvorenost za nove informacije,
- poštovanje drugih,
- poštovanje mišljenja drugih,
- odbacivanje osuda i predrasuda,
- stvaranje dobre atmosfere za sastanak,
- korištenje refleksivnog razmišljanja za poboljšanje komunikacije s drugima,
- svijest o vlastitim emocijama,
- svijest o neizrečenoj hijerarhijskoj dinamici (npr. dob, status, bogatstvo, spolseksualnost, etnička pripadnost).

4.2. DEMOS Dijaloška metoda

DEMOS metoda dijaloga omogućava susrete ravnopravnih sudionika i konstruktivne razgovore o različitim temama vezanim uz demokraciju.

DEMOS dijalog pomaže sudionicima da nauče više o sebi, o drugima i o demokraciji. Prilika je to da zastanete i razmotrite različite teme na miran način i ima potencijal za poticanje građanskog angažmana.

U takvom dijalogu ljudi se osjećaju hrabrijima i osnaženima da govore. Sudionici su u mogućnosti otvoreno iznositi svoje stavove, odnositi se jedni prema drugima s poštovanjem i aktivno slušati jedni druge pokušavajući privremeno obustaviti svoja uvjerenja ili predrasude kako bistvorili zajednički smisleni prostor. Takve interakcije ne samo da povećavaju razumijevanje, međusobno poštovanje i povjerenje, već također potiču rješavanje problema i ublažavaju usamljenost.

Međutim, dijalog se ne uklapa u sve situacije, i ne treba ga miješati s pregovorima, mirenjem, rješavanjem sukoba, zagovaranjem, raspravom ili donošenjem odluka. Umjesto toga, koristite dijalog kada postoji potreba za boljim razumijevanjem teme ili okupljanjem različitih ljudi kako bi razgovarali o stvarima na konstruktivan i ravnopravan način.

DEMOS dijalog je metoda polustrukturiranog dijaloga. To je iz razloga što smo metodu željeli učiniti što jednostavnijom za moderiranje, kao i jednostavnijom za sudjelovanje. Navedena struktura potiče osjećaj sigurnosti. Materijali su jednostavni za korištenje i potiču na djelovanje.

Metoda se po potrebi može modificirati, na primjer kako bi se omogućilo ili podržalo sudjelovanje ljudi iz različitih sredina. DEMOS dijalog djelomično se temelji na the Timeout Method, koja je nastala u Finskoj.

Svaki DEMOS dijalog ima voditelja koji se brine da se svi mogu uključiti u raspravu i da se sudionici međusobno poštuju. Kasnije u ovom vodiču pronaći ćete nekoliko različitih alata koji će vam pomoći u ulozi voditelja.

Najvažniji alat za voditelja i sudionike su Osnovna pravila za DEMOS dijalog. Voditelj sudionicima unaprijed predstavlja pravila i prolazi kroz njih na početku dijaloga. Sudionici će se tada složiti da će se pridržavati pravila i, ako je potrebno, donijeti dodatna pravila.

Osnovna pravila DEMOS dijaloga

1. Saslušajte druge, ne prekidajte ih i ne započinite dodatne razgovore

„Svatko mora imati priliku u miru objasniti svoje stavove. Bitno je da ne prekidamo jedni druge i ne šapućemo s osobom do sebe.”

2. Podijelite vlastita razmišljanja i iskustva

„Kako bismo mogli bolje razumjeti tematiku o kojoj se raspravlja i jedni druge, bitno je razgovarati o vlastitim mislima i iskustvima. To znači da drugima govorimo koje su nedoumice, događaji i situacije utjecali na naše stavove.”

3. Poštujte druge sudionike

„Poštujmo drugačije ljude i njihove drugačije stavove. Budimo svjesni i obzirni prema različitim emocijama i mogućoj neizrečenoj hijerarhijskoj dinamici.”

4. Razmotrite stvari u miru i povežite ono što govorite s onim što su drugi rekli

„Ne morate imati točne odgovore. Dijalog je radoznalost i zajedničko razmišljanje o različitim problemima. Ne trebamo postići konsenzus nirišenja.”

5. Budite prisutni i poštujte povjerljivost dijaloga

„U dijalogu je važno koncentrirati se jedni na druge i na temu, stoga držimo mobitele i prijenosna računala podalje. Neka razgovor ostane povjerljiv kako bi svi mogli razgovarati što slobodnije. Možete podijeliti svoje vlastite misli s drugima, ali ako želite podijeliti tuđe, prvo ih pitajte za dopuštenje.”

6. Budite otvoreni za promjenu

„Dijalog nas može dirnuti. Može stvoriti nove uvide i natjerati nas da promijenimo svoja stajališta. Može nas potaknuti na djelovanje i raspravu o problemu s drugim ljudima. Stvari se mogu promijeniti na bolje, a DEMOS dijalog može biti početak te promjene!”

5. DEMOS kartice za dijalog

DEMOS kartice za dijalog tematski su poticaji na kojima se opisuju različite vrijednosti, dileme, pitanja i izazovi demokracije i Europske unije. Dijaloške kartice ključan su alat za olakšavanje dijaloga o demokraciji, osmišljene da poboljšaju razumijevanje ključnih demokratskih izazova kod voditelja i sudionika.

Svaka od 70+ DEMOS kartica za dijalog predstavlja određeni ključni pojam, koncept, trzavicu, dilemu, kontroverzu ili društveno pitanje vezano uz demokraciju. Uz osnovnu definiciju ovog problema, postoje tri razine pitanja za proces dijaloga: zagrijavanje, produbljivanje teme i zaključna razmišljanja.

Kada organizirate svoj DEMOS dijalog, odaberite jednu od tema navedenih na karticama - i koristite tu karticu uz scenarij za DEMOS dijalog kako biste olakšali dijalog.

Sve teme i kartice možete pronaći na DEMOS web stranici zajedno sa svim ostalim potrebnim materijalima.

6. Kako organizirati vlastiti DEMOS dijalog

” DEMOS dijalog je uspješan kada su sudionici ravnopravni i kada se stvara međusobno povjerenje, razgovor je konstruktivan, raste razumijevanje teme kod sudionika i postoji pomak ili opredijeljenost sudionika za stvaranje pozitivne promjene.

”

U prethodnim poglavljima upoznali ste se s projektom DEMOS, naučili ponešto o stanju demokracije, o rezultatima DEMOS-ova istraživanja, o karticama DEMOS dijaloga i o definiciji metode DEMOS dijaloga. Sve ovo relevantne su i važne informacije s kojima se trebate upoznati prije nego što poduzmete konkretne korake i organizirate vlastiti DEMOS dijalog.

U ovom poglavlju saznat ćete više o metodi DEMOS dijaloga s praktičnim alatima i primjerima dobre prakse. **Ovi alati pomoći će vam isplanirati, organizirati, iskomunicirati, uspješno voditi i na kraju zaključiti vaš dijalog.** Uzmite si dovoljno vremena za upoznavanje s materijalom prije nego što pokrenete vaš dijalog. Sav materijal možete pronaći na web stranici DEMOS-a.

Kako organizirati vlastiti DEMOS dijalog?

- Sudjelujte u obuci za voditelje DEMOS dijaloga.
- Isplanirajte i organizirajte vlastiti DEMOS dijalog
- Temu izaberite uz pomoć DEMOS dijaloških kartica
- Pozovite sudionike
- Moderirajte dijalog uz pomoć kartica i dijaloškog scenarija DEMOS
- Prikupite zaključke i povratne informacije od sudionika
- Zahvalite sudionicima
- Objavite zaključke vaše skupine na društvenim mrežama ili u lokalnim medijima
- Ispunite Google Form obrazac kako biste nas obavijestili osvom dijalogu (poveznica je na web stranici DEMOS- a)
- Potaknite svoje prijatelje na organiziranje vlastitog DEMOS dijaloga
- Sami organizirajte još jedan dijalog!

Zapamtite!

Kako biste organizirali uspješan dijalog uvijek možete upotrijebiti vlastite vještine:

- Zna li neke dobre icebreakere? Upotrijebite ih!
- Jeste li dobro upoznati s potrebama svoje ciljne skupine? Izmijenite DEMOS dijalog i/ili svoj događaj kako biste ga prilagodili tim potrebama!
- Mislite li da bi vašoj grupi koristile smjernice za stvaranje sigurnog okruženja? Napravite te smjernice unaprijed ili zajedno sa svojom grupom!
- Odlično se snalazite u kuhinji? Ispecite kolače za vaše sudionike!
- (Svaki je dijalog bolji uz šalicu čaja ili kave i malo kolača).

Podsjetnik za čitatelja: DEMOS dijalog nije debata niti zagovaračka metoda. To nije ni metoda za mirenje ni rješavanje sukoba. Fokus događaja nije ni provjeriti možete li vi kao organizator promijeniti stav sudionika ili preobratiti bilo koga na određeno stajalište. Cilj također nije ni učiniti dijalog što zanimljivijim ili uzbudljivijim.

Umjesto toga, vaša je uloga omogućiti ravnopravan i konstruktivan dijalog tijekom kojeg sudionici mogu dijeliti različita gledišta (ne samo dva različita stava), usredotočiti se na to da slušaju jedni druge i na taj način će nešto naučiti sami od sebe i jedni od drugih.

6.1 Planiranje vlastitog DEMOS dijaloga

Za uspješnu organizaciju DEMOS dijaloga ključna je dobra priprema. Morat ćete razmisliti o datumu i vremenu događaja, mjestu održavanja, tko će sudjelovati, kako moderirati dijalog, kakvi su materijali potrebni i kako komunicirati prije i poslije događaja.

Kao organizator DEMOS dijaloga, uz pomoć DEMOS kartica za dijalog odlučit ćete i o specifičnoj temi i glavnim pitanjima dijaloga. Također, dobro je ostati u kontaktu sa sudionicima nakon dijaloga kako biste saznali je li ih dijalog potaknuo da budu aktivni u svojoj lokalnoj zajednici. A kao što svi znamo, uvijek je dobra ideja osigurati vodu, kavu, čaj i grickalice.

Čini li Vam se da je ovo puno posla? Moglo bi biti! Dobra je ideja organizirati svoj događaj uz pomoć drugih ljudi. Možete podijeliti odgovornost i pomoći jedni drugima. To obično čini cijeli proces puno zabavnijim!

Pobrinite se da imate dovoljno vremena za pripremu DEMOS dijaloga i kontaktiranje sa sudionicima. Stavljajući veliki naglasak na pripremu, postavit ćete temelje za mnogo toga što se događa tijekom razgovora - to setakođer odnosi na uključenost i osjećaj sigurnosti.

Iz perspektive sudionika važno je razumjeti u čemu sudjeluju. Što više osiguramo razumijevanje sudionika o pojedinostima kao što su što, tko, kada, gdje i zašto u vezi dijaloga, to će oni biti opremljeniji „alatima“ za sudjelovanje i osjećati se ugodnije tijekom rasprave.

Mjesto održavanja igra važnu ulogu u stvaranju međusobnog povjerenja i jednakosti. Dolazak na mjesto događaja trebao bi se činiti jednostavnim i sigurnim, zbog čega biste trebali odabrati mjesto koje je politički i ideološki neutralno.

U dijalogu sudionici često sjede u krugu bez stolova. Krug je vrlo demokratska forma za dijalog. Svi mogu jedni drugima vidjeti lica i nitko ne sjedi u prvom ili zadnjem redu. Svi su ravnopravni.

Drugim riječima, izgradnja povjerenja počinje već u pripremnoj fazi. Nadamo se da će to olakšati izgradnju većeg povjerenja tijekom razgovora na temeljima koji su prethodno postavljeni.

Pomoćna pitanja za pripremu vlastitog DEMOS dijaloga

- Što bi bila dobra tema? Saznajte uz pomoć DEMOS kartica za dijalog!
- Gdje će se održati DEMOS dijalog? Koje mjesto bi odgovaralo sudionicima? Uživo ili online?
- Tko su sudionici?
- Tko vodi raspravu? Treba li netko sve zapisivati?
- Kako zatražiti/dobiti povratne informacije?

Kad odlučujete o mjestu održavanja, razmislite o sljedećim stvarima:

- Što mjesto simbolizira? Je li mjesto označeno posebnom namjenom i što to znači za sudionike?
- Je li mjesto mirno i neometano?
- Je li moguće pomaknuti stolove i rasporediti stolice u krug?
- Mala promjena u tradicionalnom rasporedu sjedenja značajno će utjecati na kvalitetu dijaloga.
- Ima li dovoljno mjesta? Ima li stolica za svakoga?
- Koliko sudionika želite i očekujete? Može li se skupina sudionika podijeliti u manje skupine? Idealna veličina male skupine za dijalog je desetak osoba.
- Mogu li ljudi čuti jedni druge? Odjekuje li prostor i ima li buke u pozadini?
- Što ćete učiniti da stvorite ugodnu i privlačnu atmosferu na mjestu događaja? Možete li ponuditi šalicu kave i možda pustiti glazbu u pozadini?
- Kako će se ljudi međusobno upoznati? Poznavanje imena druge osobe olakšava dijalog – davanje bedževa s imenom može biti dobra ideja.

6.2 Identificiranje sudionika i pozivanje na vaš DEMOSdijalog

Počeli ste planirati svoj DEMOS dijalog. Čestitamo! Sljedeći korak je identificiranje sudionika. Koga biste trebali pozvati na sudjelovanje?

Raznolikost sudionika obično znači različitost njihovih gledišta. Ova činjenica ima značajan učinak na to hoće li dijalog povećati razumijevanje teme. Raznolikost omogućuje dobivanje neočekivanih uvida koji ne bi bili mogući bez grupnog dijaloga.

Raznolikost sudionika može se postići pozivanjem ljudi iz različitih sredina u vaš dijalog. To može značiti različite razine obrazovanja, različite kulture i vjeroispovijesti, različite dobne skupine, različito socio-ekonomsko porijeklo ili različite životne situacije. Također je važno identificirati sve skupine povezane s temom – nemojte odabrati samo dvije krajnosti za raspravu.

Možete pozvati ljude koje poznajete - to vam može olakšati organizaciju. Ali pozovite ljude koje poznajete iz različitih sredina i položaja.

Kada identificirate sudionike, trebate već imati pripremljenu temu dijaloga. Za to upotrijebite DEMOS kartice za dijalog. Definiranjem sudionika možete bolje identificirati sve one grupe ljudi kojima je tema važna i ljude koje biste trebali pozvati na sudjelovanje. Ovaj proces može potrajati, ali će uroditi plodom tijekom cijelog dijaloga.

Možete početi definirati sudionike razmišljajući o različitim skupinama, osobama, akterima i organizacijama povezanim s temom. Definirajte primarnu ciljnu skupinu i ostale interesne skupine – tko bi još trebao biti prisutan tijekom rasprave? Također, razmislite postoje li ljudi koji inače nesudjeluju u ovakvim razgovorima pa pozovite i te ljude.

Ova će vam pitanja pomoći u definiranju raznolike skupine ljudi

- Tko je primarna ciljna skupina?
- Kome je ova tema važna?
- Na čiji život utječe to pitanje?
- Tko obično ne sudjeluje u razgovorima o ovoj temi?
- Koga još zanima ova problematika?
- Tko utječe na odluke?
- Koja tijela bi trebala biti zastupljena? Javni sektor, politika, mediji, umjetnost i kultura, poduzeća, organizacije?

Preporučujemo da osobno pozovete sve sudionike na vaš dijalog. Na taj je način lakše podržati raznoliku skupinu ljudi. Također, sprječava situaciju u kojoj bi bilo mnogo predstavnika jedne, određene skupine. Pozivanjem vaših sudionika stvorit će se otvorenija atmosfera za mirno razmatranje stvari, za zajedničko promišljanje o stvarima i podržavanje ravnopravne i konstruktivne rasprave.

Trebali biste svakako uložiti vrijeme u odabir sudionika – raznolika skupina sudionika imat će značajan učinak na dubinu dijaloga i na načine iznošenja različita stajališta. To može zahtijevati vrijeme i strpljenje! Možete zatražiti i pomoć. Nazovite svoje prijatelje i rodbinu da vidite znaju li nekoga tko bi odgovarao profilu koji tražite. Također možete zamoliti sudionike da sa sobom povedu prijatelja.

Prilikom pisanja pozivnice razmislite o sljedećem:

- Što će privući sudionike da prisustvuju raspravi? Gledajte svijet njihovim očima.
- Kada i gdje će se organizirati dijalog?
- Što će se događati tijekom rasprave i kakav je program za taj dan?
- Na koje praktične stvari treba obratiti pozornost?

Pošaljite pozivnice kroz različite prikladne kanale. Možete nazvati, poslati poruku, e-mail i kontaktirati s ljudima uz pomoć kanala društvenih mreža i lokalnih mreža. Pozivnicu također možete prilagođavati ciljnoj skupini.

6.3. Vođenje vašeg DEMOS dijaloga

DEMOS dijalog uvijek je moderirani razgovor između 5-12 ljudi različitog porijekla tijekom sastanka uživo. Na virtualnim sastancima broj sudionika je manji, oko 4-6 osoba.

Voditeljeva/moderatorova odgovornost je da rasprava bude konstruktivna i da dijalog bude što ravnopravniji. Osnovna pravila za DEMOS dijalog odličansu izvor podrške za voditelja i sudionike. Osnovna pravila treba predstaviti i raspraviti na početku dijaloga. Kao voditelj možete također pitati sudionike za prijedloge eventualnih izmjena ili dopuna Osnovnih pravila. Međutim, tone bi trebalo pokrenuti dijalog ili rasprave o pravilima, nego o odabranom temi DEMOS dijaloga. Svaki bi se sudionik trebao pridržavati ovih pravila.

Uloga voditelja tijekom dijaloga je služiti razgovoru te osigurati i biti dio strukture. Dobar voditelj je aktivan, što znači da moderator sudjeluje u dijalogu na način koji potiče svačije sudjelovanje, na primjer dijeljenjem vlastitih primjera u vezi s temom i podržavanjem drugih da dijele i dobiju inspiraciju. To treba učiniti bez zauzimanja strana. Na taj način voditelj bi i dalje trebao ostati što neutralniji. Voditelj je također odgovoran za rasporedi za osiguravanje da svi dobiju priliku sudjelovati u dijalogu.

Voditelj se brine da dijalog ima učinak jer će to značiti da ste svojim dijalogom odgovorili na glavne ciljeve projekta DEMOS.

U DEMOS dijalogu učinak se može mjeriti uz pomoć sljedećih pitanja:

- Jeste li organizirali DEMOS dijalog? Ako je odgovor pozitivan, povećali ste dijalog u društvu te pomogli građanima da na inspirativan i konstruktivan način nauče više o demokraciji.
- Jeste li imali raznoliku grupu sudionika? Ako je tako, veća je vjerojatnost da ćete imati nove uvide i razumijevanje o sebi, drugima i temi.
- Je li dijalog bio konstruktivan? Ako jest, vjerojatnije je da ćete podržati povjerenje i sudjelovanje unutar skupine i time omogućiti nove uvide i razumijevanje sebe, drugih i teme.
- Je li dijalog bio ravnopravan – je li svatko imao mogućnost izjasniti se ako je to želio? Ako da, vjerojatnije je da ćete steći različite perspektive o temi i time omogućiti nove uvide i razumijevanje sebe, drugih i teme.
- Jesu li sudionici stekli nova saznanja ili važna, osobna razmišljanja? Ako da, vjerojatnije je da ćete produbiti svoje razumijevanje o sebi, o drugima i o temi.
- Ako ste na većinu navedenih pitanja odgovorili potvrdno, uspješno ste ojačali kulturu demokracije. Odlično odrađeno!

DEMOS tim prikuplja informacije kao i evaluacije o DEMOS dijalozima kako bi učinak projekta bio vidljiv.

Organizator/voditelj može komunicirati o dijalogu te o spoznajama i saznanjima ako je to dogovoreno sa sudionicima. Organizator/voditelj također može pozvati jednu osobu da se pridruži dijalogu i dokumentira razgovor na način koji podržava anonimnost sudionika. To će olakšati evaluaciju i izvješćivanje o dijalogu. Nakon dijaloga, organizator može poslati "pisma zahvale" sudionicima s, na primjer, istaknutim razmišljanjima koje je sudionik imao tijekom dijaloga (više o tome pročitajte u scenariju za DEMOS dijalog).

Za projekt je važno provesti evaluaciju dijaloga jer će nam to pomoći da unaprijedimo metodu DEMOS dijaloga. Organizator može ili pripremiti QR kod za evaluacijsku anketu za sudionike ili im podijeliti papirnatu evaluacijske obrasce koje treba ispuniti – a zatim ih sve zajedno kopirati u predložak Google obrasca na DEMOS- ovoj web stranici.

Metoda DEMOS dijaloga stvara osjećaj povezanosti među sudionicima kao i društvene uključenosti. Štoviše, omogućuje dublje razumijevanje predmetne teme i različitih perspektiva. U najboljem slučaju, dijalog stvara nepredvidive uvide i nove načine razmišljanja. Cilj nije jednoglasnost.

Dva važna pozadinska elementa koja stoje iza dijaloške metode DEMOS:

1. Zajednički susretni ljudi iz različitih sredina.

Kada organizirate DEMOS dijalog, ne zaboravite pozvati ne samo one koji su aktivni ili snažni glasovi u vezi s temom, već i uključiti one koji se ne čuju. Na isti način: pokušajte ne pozivati samo ekstreme ili suprotne stavove, već isve one glasove u sredini. Na taj način izbjegavamo naglašavanje polariziranih pogleda na temu i čujemo nove perspektive. Dakle, umjesto da razmišljate o učinkovitosti ili broju vaših sudionika u dijalogu, pokušajte radije razmišljati o raznolikosti i različitim stvarnostima iz kojih sudionici dolaze. To mogu biti, na primjer, različite generacije, spol, obrazovanje, područja stanovanja, prihodi, zanimanja, manjine itd. Na isti način; posebno pokušajte pozvati one, koji obično ne sudjeluju u tim razgovorima, takozvane tihe glasove. Tihi glasovi razlikuju se ovisno o vašoj temi i kontekstu, ali ako ih identifikirate, imat ćete raznolikiji i plodonosniji sastanak. Ti ljudi mogu, ovisno o vašem kontekstu, na primjer biti starije osobe, mladi ljudi, roditelji s malom djecom koji nemaju vremena biti prisutni, tihi pojedinci na vašem radnom mjestu, samo da spomenemo neke.

2. Pričanje o vlastitim iskustvima

Drugi ključni čimbenik u DEMOS dijalogu je perspektiva iz koje se uključujemo u dijalog. U mnogim se razgovorima pridružujemo svojim mišljenjima protiv mišljenja drugih. Ili organiziramo panel raspravu na kojoj stručnjaci govore o svom predmetu stručnosti ili zagovaraju svoj slučaj.

Ali kada je cilj dijaloga dublje razumijevanje, učinkovitije je i plodonosnije razgovarati o vlastitim iskustvima. To također stvara susrete koji su ravnopravniji jer možemo uključiti ljude s vrlo različitim razinama znanja i različitim pogledima na temu. Ne morate biti stručnjak za temu o kojoj se raspravlja, ali možete govoriti o vlastitim iskustvima bez obzira na to koju DEMOS karticu odaberete kao temu.

Ovakav način vođenja dijaloga razlikuje se od čistih rasprava temeljenih na znanju i nekim se sudionicima može učiniti novim, čak neugodnim ili teškim, ali omogućuje nove uvide i dublje razumijevanje. To ne znači da moramo imati određene vrste iskustava ili da sudionici imaju potrebu skrivati svoje znanje, već da razgovaramo na način da dijelimo kako je ta tema/subjekt/fenomen vidljiv u našim životima i koja su iskustva utjecala na naše razmišljanje. Ine samo iskustva, nego i sjećanja, osjećaji, percepcije budućnosti o kojima razmišljamo. Kada dijelimo iskustva umjesto da iznosimo samo svoja mišljenja, obično ulazimo dublje u temu. Nadalje, to stvara atmosferu u kojoj nemamo osjećaj da trebamo braniti ili se suprotstavljati drugim sudionicima ili im „osporiti“ iskustvo. Naprotiv, možemo zajedno dijeliti vrlo različita iskustva na siguran način. Dakle, ovo omogućuje konstruktivniji dijalog.

Napomena: Prije nego što započnemo dijalog, potreban je uvod temeljen na činjenicama. To se postiže uz pomoć DEMOS kartica za dijalog kako bismo osigurali dobar početak rasprave.

Razmjena iskustava ne znači da je dopušteno koristiti dijalog kao način širenja lažnih informacija.

MODEL DIJALOŠKOG ANGAŽMANA

temeljenna modelu kompetencija⁶

4 koraka kako biti bolji u DIJALOGU:

1. Proširite svoje znanje:

- naučite više o dijalogu i drugim načinima komunikacije
- shvatite principe i tehnike dijaloga i učinkovite komunikacije

2. Poboljšajte svoje komunikacijske vještine::

- poboljšajte svoje vještine govora i slušanja (aktivno slušanje i jasnoća u vašem govoru)
- budite svjesni “govora tijela” i emocija

3. Provjerite svoj stav, motivaciju i volju::

- razmislite o svom načinu razmišljanja i otvorenosti za dijalog
- procijenite svoju motivaciju za sudjelovanje u smislenim razgovorima i kako to možete poboljšati

4. Vježbajte:

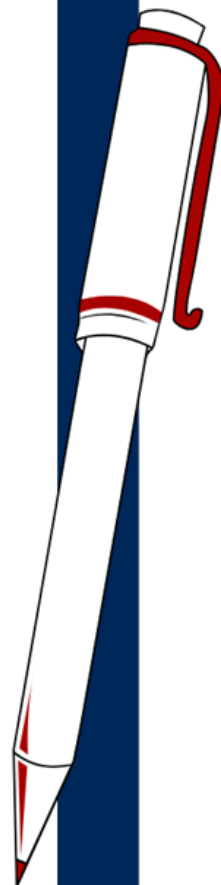
- redovito se uključite u dijalog tako što ćete prisustvovati različitim sastancima i organizirati/voditi svoje vlastite sastanke
- primjenjujte ono što ste naučili i usavršavajte svoje komunikacijske vještine

5. DODATNI KORAK: Slavite napredak: prepoznajte male pobjede na svom dijaloškom putovanju!

Što mi je potrebno za jedan DEMOS dijalog?

- DEMOS Vodič ☐
- DEMOS dijaloške kartice ☐
- DEMOS dijaloški scenarij (prilagođen vašoj svrsi) ☐
- Mjesto održavanja dijaloga ☐
- Sudionici ☐
- Bilježnica i olovka za vas ☐
- Olovke i papir ili samoljepljivi papirići za sudionike ☐
- Piće i grickalice ☐
- Netko tko će, ako to želite, zapisati ključne misli ☐

Scenarij DEMOS dijaloga

Kako bismo vam pomogli u organiziranju vlastitog dijaloga, izradili smo scenarij spreman za korištenje. U njemu možete pronaći kratak raspored, savjete i naputke za voditelja, kao i nekoliko pitanja koja će vam pomoći da započnete i završite dijalog. Možete izmijeniti scenarij kako bi bolje odgovarao vašoj skupini, temi, rasporedu i mjestu.

Primjeri dobre prakse za voditelje

Slijedeći ove korake, vjerojatno ćete uspjeti kao voditelj u DEMOS

dijalogu. Više alata za voditelja možete pronaći na [web stranici Timeout Foundationa](#).

Prije dijaloga

1 Unaprijed uvježbajte dijalog

Odaberite svoju temu i proučite odabranu karticu vezanu uz demokraciju. Pročitajte vodič DEMOS i prođite kroz scenarij za DEMOS dijalog. Razmislite o vlastitim iskustvima u vezi s odabranom temom. Što već znate? Trebate li stručnjaka za podršku dijalogu? Kakva iskustva i emocije imate o toj temi? Što bi vam pomoglo da budete uspješniji voditelj?

2. Pozovite sudionike

Koga biste trebali pozvati? Kako bi bilo moguće doći do novih spoznaja i učiti jedni o drugima? Pozovite i informirajte sudionike. Obavijestite ih o čemu se radi u DEMOS dijalozima. Zašto će im koristiti sudjelovanje?

3. Prostor i ugođaj

Ako je moguće, organizirajte svoj dijalog u prostoru u kojem je moguće sjediti u krugu. Razmislite o dostupnosti i neutralnosti. Ponudite nešto za piće i grickanje, to doprinosi pozitivnoj atmosferi. Ispišite Osnovna pravila kako bi bila vidljiva u prostoru. Napravite pločice s imenima na koje svatko može napisati svoje ime VELIKIM SLOVIMA kako bi ga drugi lakše pročitali.

4. Uzmite u obzir sve što je potrebno

Uzmite u obzir različite sudionike, njihove potrebe, dostupnost i jezične izazove. Iskoristite vlastitu stručnost i znanje u svojoj skupini. DEMOS dijalog je fleksibilan - najvažnije je potaknuti grupu na sudjelovanje, raspravu i razmjenu mišljenja i iskustava.

Za vrijeme dijaloga

5. Uvod

Objasnite sudionicima svrhu dijaloga i informirajte ih o temi. Predstavite se samo imenom (bez prezimena) ako je to prihvatljivo u vašoj kulturi. Sudionici ne moraju dijeliti svoj životopis tijekom upoznavanja. Možda umjesto toga možete podijeliti svoje osjećaje o pridruživanju dijalogu. Probijte led pitanjima o vremenu, omiljenom sladoledu ili omiljenom filmu.

6. Recite svima da se uspješan DEMOS dijalog realizira zajedničkim snagama

Recite sudionicima da njihove misli ne moraju biti savršeno složene i da ne moraju imati čvrsta mišljenja o temi. Dijalog je zajedničko razmišljanje o stvarima, učenje i znatiželja. Nije to rasprava niti natjecanje oko nečije stručnosti. DEMOS dijalog je i međusobno poštovanje. Međutim, to ne znači da trebate poštovati nepoštovanje.

7. Ako je potrebno, koristite “govornički predmet”

Takav predmet - možda boca vode, lopta ili igračka - može pomoći ako je skupina vrlo aktivna i pričljiva. Na početku dijaloga objasnite sudionicima svrhu predmeta. Sudionik koji drži ovaj predmet ima pravo govoriti dok drugi slušaju i ne prekidaju ga. Predmet putuje od jednog sudionika do drugog kakobi svima pružio priliku da govore.

8. Prođite kroz Osnovna pravila DEMOS dijaloga

Podržite konstruktivnu raspravu uz pomoć osnovnih pravila. Upoznajte sudionike s pravilima. Pitajte sve ima li dodatka i je li im u redu obvezati se na pridržavanje ovih pravila. Možete podsjetiti skupinu na ova pravila i kasnije, tijekom dijaloga, ako je potrebno.

9. Potaknite ravnopravnu raspravu

Kako se obraćate sudionicima, koristite njihova imena (ne prezimena). To obično potiče povjerenje i opuštenu atmosferu. Na početku dijaloga recite grupi kako želite da svi sudjeluju u dijalogu, a kako biste to olakšali možete ih izravno prozivati. Vodite bilješke kako biste mogli pratiti tko je govorio, a tko nije kako biste zamolili one koji još nisu sudjelovali da govore.

10. Potaknite sudionike da povežu ono što govore s onim što su drugi rekli

Za produbljivanje dijaloga važno je podržati tijekom razgovora. Recite sudionicima da će to najlakše postići povezivanjem onoga što kažu s onim što su drugi rekli. Podržite razgovor o iskustvu: kakve misli, emocije, sjećanja, iskustva sudionici imaju o ovoj temi? Ovo bi moglo pomoći sudionicima da malo bolje razumiju sebe, druge i temu.

11. Pobrinite da se grupa pridržava teme

Razgovor može vrludati, ali što se grupa više zadržava na temi i dijeli svoja razmišljanja i iskustva o njoj, to je veća prilika za produbljivanje razumijevanja.

12. Podržite povjerljivost dijaloga

Sudionici kasnije mogu podijeliti svoja osobna razmišljanja, teme o kojima se raspravljalo u dijalogu i činjenicu da su sudjelovali u DEMOS dijalogu. Identiteti drugih sudionika trebaju biti povjerljivi, osim ako vam sudionici dopuste dijeljenje tih informacija.

13 Podržite i ohrabrite

Tijekom dijaloga zahvalite sudionicima kada podijele svoja razmišljanja i iskustva. Kada se pridržavaju osnovnih pravila, također im zahvalite. Ohrabrite one koji još ništa nisu rekli. Na kraju, zahvalite svima što su odvojili vrijeme za sudjelovanje. Zatražite povratnu informaciju.

14 Ako je potrebno, ograničite sudionike i njihovo trajanje

Svrha DEMOS dijaloga je omogućiti sudjelovanje svima, a ne samo aktivnima i hrabrima. Potaknite sve da sudjeluju i ako je potrebno, intervenirajte kada netko drži dugi monolog. Ako netko dominira razgovorom, zamolite ga da malo pričeka sa svojim doprinosom i da mjesto drugima.

15 Napravite mjesta za one koji su tiši

Svrha DEMOS dijaloga je omogućiti sudjelovanje svima, a ne samo aktivnima i hrabrima. Zamolite one koji još ništa nisu rekli da govore. Međutim, nikoga ne treba prisiljavati. Također možete potaknuti sudionike da razgovaraju o temi s osobom do sebe prije nego započnu dijalog s cijelom skupinom. Ponekad vam je potrebno mnogo dijaloga prije nego što se svi osjećaju ugodno da se pridruže. To je u redu.

Na kraju dijaloga

16 Pitajte za zapažanja

Zamolite sudionike da zapišu svoja zapažanja, važne misli i/ili osobne odluke do kojih su došli i o kojima su razmišljali tijekom i zbog dijaloga, a zatim ih zamolite da to podijele sa grupom. Ta zapažanja nam pomažu zaključiti raspravu i saznati više o tome što drugi smatraju važnim. Možete prikupiti te zapise od sudionika, dokumentirati ih i poslati natragsudionicima s pismom zahvale.

17. Recite što slijedi nakon dijaloga

Zahvalite sudionicima i recite im planirate li podijeliti informacije o sesijina društvenim mrežama. Zatražite povratnu informaciju i pitajte ih smatraju li da je dijalog bio konstruktivan i ravnopravan. Možete ih potaknuti da organiziraju vlastite DEMOS dijaloge te da prate projekt putem web stranice i društvenih medija. Obavijestite sudionike ako imate ideje kako dodatno iskoristiti dijalog i zapažanja.

6.4. Komunikacija i završetak dijaloga

Komunikacija

Komunikacijski materijal DEMOS- a možete koristiti kao pomoć u promicanju vašeg dijaloga i zapažanja koja ste vi i sudionici stekli tijekom i nakon njega.

Koristite hashtag # DEMOSDialogue kako bismo mogli pratiti sve dijaloge koji se odvijaju diljem Europe. Također možete označiti projekt DEMOSkao i partnerske organizacije na svojim objavama i pričama na društvenim mrežama.

Završetak i učinak dijaloga

Glavni ciljevi DEMOS dijaloga su:

1. Ojačati dijalog u društvu
2. Povećati kompetencije građana za dijalog
3. Pomoći građanima da nauče više o demokraciji na inspirativan i konstruktivan način
4. Pomoću ova tri gore navedena cilja: ojačati kulturu demokracije

Organiziranje vlastitog DEMOS dijaloga ispunjava ove ciljeve. Možete podržati učinak komuniciranjem o svom dijalogu i njegovim zapažanjima. Možda možete potaknuti svoje prijatelje da organiziraju vlastiti DEMOS dijalog? Ili ćete možda organizirati još jedan s istom skupinom ili s novim sudionicima?

Inas u DEMOS timu zanima kako je bilo i do kakvih ste saznanja došli. Ispunite Google obrazac nakon dijaloga. Odgovorite na pitanja i dajte nam povratne informacije. To će nam pomoći da zapažanja i dijaloge učinimo vidljivijima i pokazati da je organiziranje konstruktivnih dijaloga o važnim temama moguće – to može svatko!

Nakon dijaloga može uslijediti i radionica pronalaženja rješenja ili donošenja odluka ako želite i smatrate potrebnim/mogućim/korisnim.

Čestitamo! Došli ste do kraja DEMOS vodiča! Opustite se uz šalicu kave ili čaja. Sada je savršeno vrijeme da počnete planirati i provoditi svoj vlastiti DEMOS dijalog!

Izvori

1. Democracy Index 2023: Age of Conflict, Economist Intelligence Unit report, February 2024, at: <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2023/> (Pristupljeno: 26. veljače 2024.)
2. Christina Tudose, State of Democracy 2023, IPSOS KnowledgePanel, prosinac 2023., na: <https://www.ipsos.com/en/heading-biggest-election-year-ever-satisfaction-democracy-low> (Accessed: February 21, 2024). Global State of Democracy 2023, International IDEA, na: <https://www.idea.int/gsod/2023/> (Pristupljeno: 18. veljače 2024.)
3. Democracy Report 2023: Defiance in the Face of Autocratization, V-Dem Institute, at: https://www.v-dem.net/documents/29/V-dem_democracyreport2023_lowres.pdf (Pristupljeno: 23. veljače 2024.)
4. "Freedom in the World 2023: Marking 50 Years in the Struggle for Democracy", Freedom House, at: https://freedomhouse.org/sites/default/files/2023-03/FIW_World_2023_DigitalPDF.pdf (Pristupljeno: 24. veljače 2024.)
5. Kratko istraživanje projekta DEMOS o demokraciji provedeno je između studenog 2023. i siječnja 2024., uglavnom se fokusirajući na tri ključne zemlje uključene u projekt - Hrvatsku, Finsku i Poljsku. Ukupno je 328 pojedinaca ispunilo anketu: 122 na poljskom jeziku, 104 na hrvatskom jeziku, 54 na engleskom jeziku (najraznolikija grupa - ljudi različitih nacionalnosti, koji žive u 16 zemalja), i 48 na finskom i švedskom jeziku.
6. Kompetencije (model kompetencija) su kombinacija/skup vještina, znanja, sposobnosti i drugih karakteristika ili osobnih atributa temeljnih za uspjeh u određenom području (poput konkretnog posla ili moderatora dijaloga)